

1927 - 2017



**Základní organizace
Český svaz včelařů
Dětmarovice**

Modlitba včelaře

Dopřej mi, Pane, vždycky dobrý med.
A abych ho ještě dlouhá léta jed.
Taky zdravé tělo, Pane, chtěl bych mít
a s ním vždy včelám dobře posloužit.
K tomu kdybys, Pane, dobrý rozum chtěl mi dát,
jenž by pomohl mi o včeličky pečovat.
Ať dělám chyby zřídka a napravit je umím hned,
dřív než za trest včely odeprou mně med.
Taky trpělivou duši dej mi, můj Pane,
která zvládne všechno, co se v úle stane.
Nad nezdarem nikdy nenechej mně klít,
z úspěchu pak nedovol mi hříšně pyšným být.
Dej mi humor, Pane, s kterým žihadla si vybírám
a ať radost z včelaření kolem sebe rozdávám.

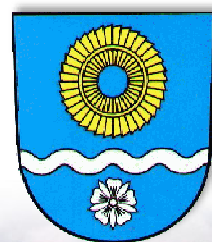
(Hana Kopecká)



Několik slov úvodem po uplynutí deseti let

Od posledního vydání včelařského almanachu v roce 2007 uplynulo celých deset let. Za tuto dobu se spousta věcí událo a změnilo. Odešlo nám několik včelařů do včelařského nebe, také se nám nevyhnul mor včelího plodu. Na druhou stranu se nám podařilo omladit naši organizaci. Daří se nám modernizovat včelařské provozy, zejména výměnou včelích úlů, nákupem pastovacích zařízení, jakož i odstředivek z plastů k získávání medu díky dotacím na základě „Nařízení vlády 197/2005 ze dne 11.5.2005“ Rovněž se také zlepšila činnost samotné organizace díky přístupu Obecního úřadu v Dětmarovicích, který nám je ve všem nápomocen a ve všem nás podporuje, a který nám umožnil mít i sídlo na obecním úřadě. Nedaří se nám získávat členy na funkce do výboru ZO, přesto neházíme pušku do žita, neboť je to náš koníček. Držíme se hesla „Kde není včela, není ani život“.

*Milan Šamaj
Jednatel ZO ČSV, z.s.*



Střípky z historie včelařství

Včelařství je jeden z nejstarších oborů lidské činnosti. Předmětem je chov včely medonosné. Výstupními produkty jsou med, vosk, propolis, pyl, mateří kašička a včelí jed. Významným výstupem včelařské činnosti je též opylení rostlin. Včelaření se v Česku věnují z velké části malovčelaři ze záliby. Včelařství je však také profesionálním oborem realizovaným na včelích farmách.

První zmínky o chovu včel v českých zemích lze nalézt v záznamech kronik již z roku 993, za vlády Boleslava II. se přiznává desátek těžby medu z přináležejících dvorů. Jako všude ve světě, tak i v českých zemích postupem doby vznikala různá uskupení včelařů a zpracovatelů včelích produktů, různé cechy a sdružení. Jedním z nejvýznamnějších úspěchů pak bylo vydání patentu o chovu a ochraně včel Marií Terezií v roce 1775.

První větší včelařský spolek byl založen roku 1872. Na svém počátku sdružoval 10 včelařských spolků, které se do roku 1920 rozrostly na 357 a dnes jich je v Čechách na Moravě a ve Slezsku cca 1100.

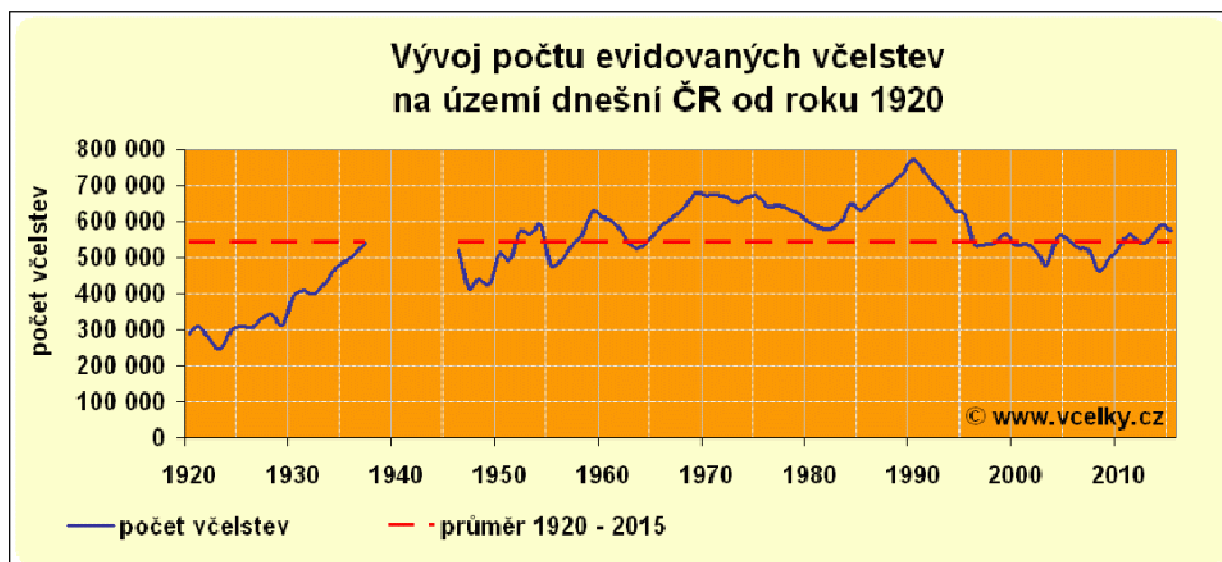


*Časopis Český včelař
z roku 1895*

Počty včelstev v průběhu doby kolísaly a to většinou v důsledku celospolečenských a hospodářských změn. V roce 1869 činil stav včelstev českých zemí 226.846, v roce 1900 to bylo již 311.495 včelstev. V období druhé světové války se projevil pokles, přičemž

například již na jaře roku 1919 bylo zaregistrováno pouze 280.926 včelstev. Podobně tomu bylo v období druhé světové války. Před jejím počátkem v roce 1936 stavy dosáhly až 650.660, avšak v jejím průběhu poklesly až na pouhých 396.690 včelstev spočtených v roce 1942. Od roku 1945, kdy bylo zazimováno 664.439 včelstev, bylo dosaženo rekordního počtu, a to v roce 1990 stavem 807.429 včelstev.

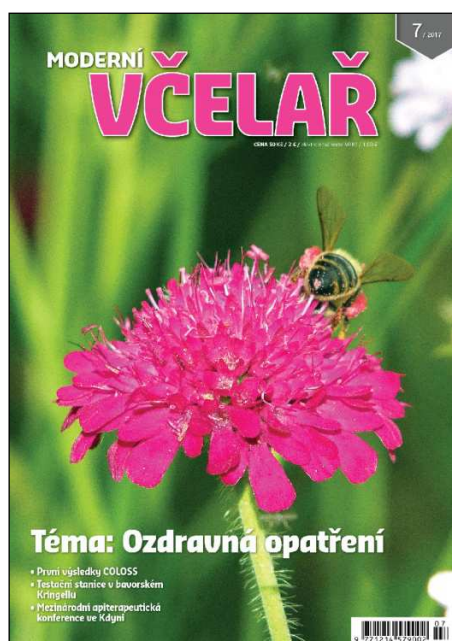
Rok 1990 byl rokem velkých politických a celospolečenských změn. Počty včelstev od této doby totiž klesly celkem o 36,8 % a tak na konci roku 1997 bylo 58.649 včelařů v ČR zazimováno pouze 510.363 včelstev. Počty jak včelařů, tak včelstev od té doby dále poklesly i když poslední roky se již situace obrátila k lepšímu.



Včelařství v České republice je řazeno mezi zemědělskou činnost, podporovanou státem. ČSV je jediným celorepublikovým včelařským sdružením.

České včelařství je stabilní i díky tomu, že 97 % chovatelů včel v ČR je sdruženo v jediném spolku - Českém svazu včelařů (ČSV), který svůj název nese od roku 1970 a aktivně spolupracuje se státní správou. České včelařství má zajištěn velmi dobrý systém boje proti včelím nemocem, má dostatek levných domácích léků, noví i pokročilí včelaři mají možnost kvalitního odborného vzdělávání v oboru, a to prakticky z jejich strany zdarma, mají zajištěn odbyt produktů ze své včelařské činnosti, mají zajištěny základní včelařské potřeby v dostatečném množství i kvalitě atd.

Zdravotní situace chovu včel je stabilizovaná díky již zmíněnému kvalitnímu systému boje proti včelím nemocem (podchycenému v legislativě ČR) a díky existenci i vynikající práci Výzkumného ústavu včelařského v Dole u Libčic nad Vltavou.



Ukázky včelařských časopisů vydávaných v současné době

Začátky včelařství v Dětmarovicích

Naše organizace byla založena v roce 1927 a je tak pátou nejstarší organizací včelařů v našem okrese. Její původní název zněl „Včelařský spolek Dětmarovice - Koukolná - Těšínské Slezsko“. Jedním ze zakladatelů byl pan Josef Kubala, vrchní hajný na Larischově panství. Díky jeho usilovnému studiu včelařské literatury byl zvolen učitelem včelařství na Těšínsku, Fryštátsku a Opavsku.



Zakládající členové Včelařského spolku Dětmarovice – Koukolná v sále hostince U Stoklasů v Koukolné. V době svého založení měl spolek 22 členů.

Období do roku 2007

Třicátá léta a další etapa včelaření v Dětmarovicích je popsána v brožůře, která vyšla v roce 2007 u příležitosti 80. výročí založení místní organizace Českého svazu včelařů.

Úly na Bendově statku čp. 18 v roce 1944



Oslavy 80. výročí v roce 2007



24. listopadu 2007 si naši včelaři připomenuli 80. výročí založení své organizace. Ráno se konala slavnostní schůze. Všichni členové i pozvaní hosté obdrželi pamětní listy, nově vydané brožury k 80. výročí založení, dvě příležitostné pohlednice a kravatu s logem ČSV.

Nejlepším byla předána ocenění:

Odznak Vzorný včelař za dosažené výsledky v chovu včel a za práci pro včelařskou organizaci obdrželi: Miroslav Sikora, Rudolf Oslizlok, Rostislav Kallus a Jiří Ulman.

Čestné uznání Okresního výboru ČSV za dlouholetou činnost a zásluhy o rozvoj včelařství: Rudolf Tyrlík, Jaroslav Studený, MUDr. Alan Lazar, Svatopluk Švajčák a Otakar Mazurek.

Schůze se zúčastnil také starosta obce Ing. Lumír Mžik, který předal organizaci Český svaz včelařů, o.s. Čestné uznání rady obce za aktivní práci ve prospěch obce. Rovněž předal Čestná uznání rady obce za dlouholetou aktivní práci pro organizaci členům Miroslavu Patkanovi, Milanu Šamajovi, Janu Šostokovi a Rudolfu Valovému.

Také ZO ČSV udělila svým členům čestná uznání za dlouholetou činnost ve včelařské organizaci, a to Františku Gergišákovi, Ladislavu Štefkovi a Jiřímu Šeligovi.

V 10 hodin byla slavnostně otevřena výstava, která byla součástí čtvrtého ročníku Medových dnů.

V odpoledních hodinách se uskutečnila přednáška MUDr. Jany Hajduškové.



Výzdoba jeviště na Medových dnech



MUDr. Hajdušková a Jan Šostok

Období let 2008 - 2017



Začátkem roku 2009 došlo ke změně pokladníka. Této funkce se ujal Miroslav Sikora. Ten však v prosinci daného roku zcela nečekaně zemřel. Organizace tak ztratila velmi zaníceného a obětavého člena a kamaráda.

31. ledna 2010 ČSV uzavřel družební dohodu se základní organizací včelařů z polského Godowa.

V 2010 vyhořelo 28 včelstev předsedovi organizace p. Miroslavu Patkanovi, a to jak úly, tak i 2 kočovné vozy. Příčina požáru ani viníci nebyli nalezeni.



Ničivý požár a vůz po požáru

V dubnu 2011 byla odcizena dvě včelstva p. Milanu Šamajovi a v květnu rovněž dvě včelstva Ing. Josefu Neuwirthovi. Škoda jim byla kompenzována, ale i tak to byla velká ztráta. Policie opět nic nevyřešila.

Družební dohoda s polskými včelaři z Godowa byla v roce 2011 prodloužena na neurčito.



Výroční členská schůze ZO dne 6.2.2011. Milan Šamaj předává pozornost p. Ladislavu Štefkovi k jeho 80. narozeninám.

Vpravo: posezení ve sklípku při zájezdu na včelařské středisko Kyvalka.

V roce 2012 zorganizovali zájezd do Bruntálu na přednášku př. Kolomého. Zavítali k přátelům do Hažlachu, kde si vyměnili zkušenosti.

V roce 2013 u příležitosti 10. Medových dnů zorganizovali včelařskou výstavu. Exponáty zajistili ze včelařského muzea v Chlebovicích. Výstava byla zaměřena na počátky včelařství obecně a také včelaření v naší obci až do současné doby.



Výstavní exponáty na Medových dnech 2013

V roce 2014 zimní období nepřálo, byla teplá zima a došlo k přemnožení roztoče *Varroa destructor*.

Uspořádali zájezd na včelařské středisko do Bučovic se zastávkou v Kobylí. Opět na tuto akci přizvali své polské kolegy.



*Dětmarovičtí včelaři na zájezdu v Kobylí
Likvidace včelstev postižených morem včelího plodu*

V roce 2015 kromě přemnožení roztoče *Varroa* organizaci zasáhl též mor včelího plodu, který byl diagnostikován u včelstev dvou včelařů. Všechna jejich včelstva musela být utracena spálením včetně veškerého zařízení pro chov včel. Oba včelaři poté ukončili členství. Díky dotaci obecního úřadu, která byla určena na nákup oddělků, se podařilo navýšit počet včelstev na obvyklou úroveň. Zemřel dlouholetý člen a v minulosti předseda organizace pan Josef Ivánek.

V roce 2016 uspořádali zájezd na včelařské středisko do Rosic u Brna společně s myslivci, poté navštívili včelařskou expozici na brněnském výstavišti.

Vedení spolku a členská základna

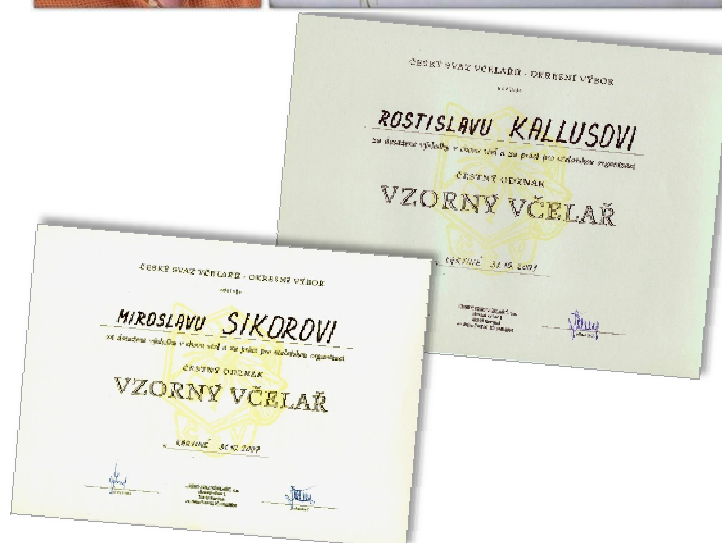
Za devadesát let existence včelařství v Dětmarovicích se mnoho funkcionářů nevystřídalo. Byli (a jsou) to:

Období:	Předseda:	Období:	Jednatel:
1927 - 1936	Antonín Močidlán	1927 - 1930	Alois Prudel
1936 - 1956	Ludvík Kyjonka	1931 - 1938	Ferdinand Šotek
1956 - 1986	Josef Ivánek	1945 - 1979	Antonín Kyjonka
1986 - 1992	Jan Šostok	1979 - 1983	Milan Šamaj
1992 - 1996	Ervín Ulman	1983 - 1985	Václav Kyjonka
1996 - 2002	Jan Šostok	1985 - dosud	Milan Šamaj
2002- dosud	Miroslav Patkan		

Nejdéle sloužícím předsedou organizace byl Josef Ivánek. Tuto funkci vykonával celých třicet let. Jeho práce byla pro obec velkým přínosem a byla několikrát oceněna.



Rok	Členů	Včelstev
2007	31	330-350
2008	31	345
2009	31	345
2010	31	330
2011	29	374
2012	32	387
2013	29	351
2014	30	374
2015	30	374
2016	28	368



Jak jsme již dříve napsali, v roce 1927 měl spolek při založení 22 členů. Za uplynulých devadesát let se vystřídalo mnoho řadových členů. Noví přicházeli, starší odcházeli. Někteří v organizaci byli krátce, jiní včelařině zasvětili celý svůj dlouhý život a pro společnost udělali mnoho dobrého.

I v posledním sledovaném desetiletí se mnozí prostřídali.

V roce 2012 byl průměrný věk členů 46 let.

Novými členy se stali:

V roce 2008 MVDr. Andrzej Iwanuszek a Martin Ledvoň, v roce 2009 Ing. Josef Neuwirth, v roce 2010 Božena Sikorová, v roce 2012 přijati 3 noví členové - František Pavelka, Vítězslav Kolondra a Roman Adamčík, v roce 2014 se novými

členy stali Radovan Jaroš, Richard Kubíček (za Ladislava Štefka) a Miloslav Ryba (za Josefa Ivánka).

Členství ukončili: Tomáš Žurek (2008), Vlastimil Popiolek a Igor Machalík (2011), Jan Šostok, Josef Ivánek, Milan Kajzar a Vlasta Grimová (2013), Emil Lincer a František Pavelka (2015) a Ota Mazurek (2016).

Do včelařského nebe navždy odešli: Jiří Šeliga a Miroslav Sikora (2009), Miroslav Krůl (2011), Ladislav Štefek (2014), Josef Ivánek (2015) a Oldřich Dadok (2016).

V letošním jubilejním roce jsou členy:

Roman Adamčík, František Gergišák, MVDr. Andrzej Iwanuszek (dvě stanoviště), Radovan Jaroš, Rostislav Kallus, Vítězslav Kolondra, Richard Kubiczek, Aleš Kuzník, Jaroslav Kuzník, Václav Kyjonka, MUDr. Alan Lazar, Martin Ledvoň, Petra Leppanová, Ing. Josef Neuwirth, Rudolf Oslizlok, Miroslav Patkan, Petr Pochtiol, Vladimír Rak, Miloslav Ryba, Milan Sikora, Božena Sikorová, Vladimír Slezák, Jaroslav Studený, Milan Šamaj, Lumír Šimanský, Ota Špalek, Svatopluk Švajčák, Rudolf Tyrlík, Jiří Ulman (dvě stanoviště), Jiří Valošek a Rudolf Valový.



Na členské schůzi v dubnu 2017

ČSV Dětmárovice sdružuje včelaře nejen z naší obce, ale také z Petrovic u Karviné, Dolní Lutyně a Orlové. Svá včelstva má nejen na katastru obce, ale také v Ostravě – Svinově a v Jeseníkách.

Členské schůze se konají čtyřikrát ročně, výbor se schází pravidelně každou první středu v měsíci již mnoho let v restauraci na Obecnině.

Vzdělávání

Včelařská práce je náročná a zabere spoustu času. O včelky je třeba řádně pečovat, aby byly zdravé. Naši včelaři nenechávají nic náhodě a svému koníčku věnují spoustu času a energie.

Pravidelně zajišťují a aplikují léčiva k ošetřování včelích nemocí. Své znalosti si pravidelně rozšiřují. Své zájezdy pořádají na různá včelařská střediska v republice, spolupracují s mnoha včelařskými odborníky, navštěvují přednášky na Slezské univerzitě v Karviné, které pořádá Okresní výbor ČSV, zúčastňují se výstav a přednášek na Černé louce v Ostravě a někteří si doplňují znalosti dokonce na odborných kurzech v Dole u Libčic nad Vltavou či na Institutu celoživotního vzdělávání a informatiky v Brně.



Včelíny dětmarovických včelařů



Shora:

*Milana Šamaje
Vladimíra Slezáka
Rudolfa Valového
Rostislava Kalluse*





*Včelín manželů Sikorových v roce 2008
a stáčení medu v tomtéž roce*



*Nový včelín p. Miroslava Patkana
Spaním na včelách přímo na úlu vznikají vibrace a záření,
které příznivě působí na zdraví a vitalitu.
Dýchání úlového vzduchu léčí průdušky a astma.*



*Pan Rudolf Oslizlok
při stáčení medu v roce 2017*

Medové dny

Medové dny se poprvé v Dětmarovicích konaly v roce 2004. Jedná se o již tradiční obecní akci, které se včelaři aktivně pravidelně zúčastňují. Hlavním garantem je obecní úřad a vedle včelařů se na organizaci akce pravidelně podílejí také zahrádkáři. Včelaři zajišťují včelí produkty, zejména med, medové perníčky, medovinu, medovou kosmetiku a další. Zboží mj. zajišťují prostřednictvím včelařských prodejen p. Podešvové z Nové Bělé, p. Tomanové z Hulváků a př. Kolomého z Bruntálu. Tato akce je velice populární a je známá daleko za hranicemi naší obce. Každoročně na ni zavítají stovky návštěvníků nejen z Dětmarovic. Již několikrát to bylo více jak 2000 osob.



2007 a 2009



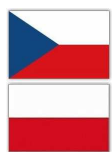
2010 a 2011



2013 a 2016

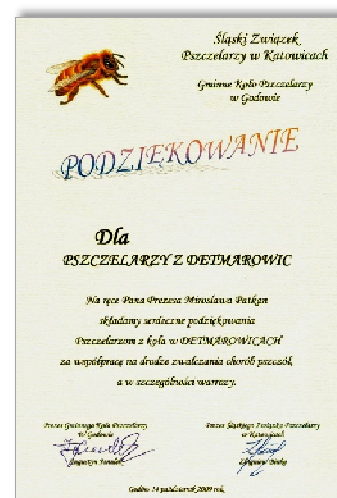


Spolupráce

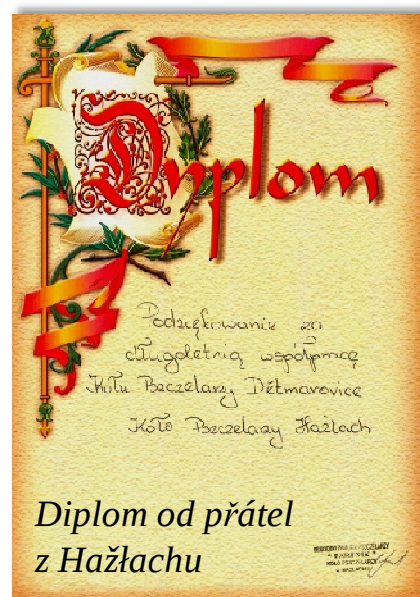


Jak jsme již dříve napsali, dětmarovičtí včelaři mají uzavřenou dohodu s „Kolem Pszczelarzy w Godowie“. Družební dohoda o spolupráci, která byla obnovena 26. ledna 2014 obsahuje následující body:

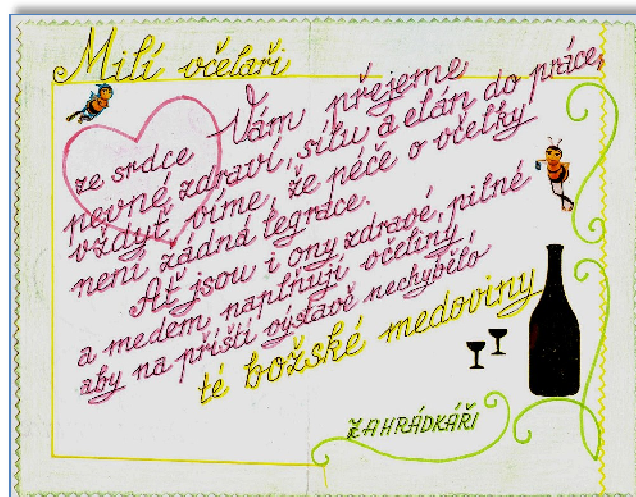
Pozvání zástupců družebních organizací na výroční členskou schůzi, výměna plánu činnosti, nabídka volných míst družebním organizacím při organizování zájezdů, účast zástupců jmenovaných organizací na družebních setkáních, výpomoc s exponáty při organizování včelařských výstav, účast zástupců jmenovaných organizací na různých akcích, jako jsou kurzy, přednášky a pod., výměna způsobu a zkušenosti s léčbou včelstev, vzájemná informovanost o zdravotním stavu včelstev a nových poznatcích ze včelaření, výměna zkušenosti o způsobech vylepšení ekonomické situace v ZO.



Dne 14.7.2011 na včelařském středisku Kyvalka, kam vyrazili i s polskými včelaři



Když Obec Dětmarovice uzavřela přátelské kontakty s polskou obcí Hażlach, navázali včelaři kontakty také s polskými druhy z tohoto příhraničního města. Také s nimi se navštěvují a vyměňují zkušenosti. Samozřejmě nesmíme zapomenout na velice dobrou spolupráci s místními zahrádkáři, se kterými již mnoho let spolupracují. Dobrá je i spolupráce s místními myslivci a dalšími organizacemi.



Výbor v jubilejním roce 2017



Miroslav Patkan
předseda



Milan Šamaj
jednatel



Svatopluk Švajčák
místopředseda



Roman Adamčík
pokladník



Rostislav Kallus
předseda revizní komise



Jiří Ulman
člen výboru



Božena Sikorová
člen výboru



Miloslav Ryba
člen výboru



1927 - 2017



Český svaz včelařů, z.s.
Základní organizace Dětmarovice



uděluje

Pamětní list

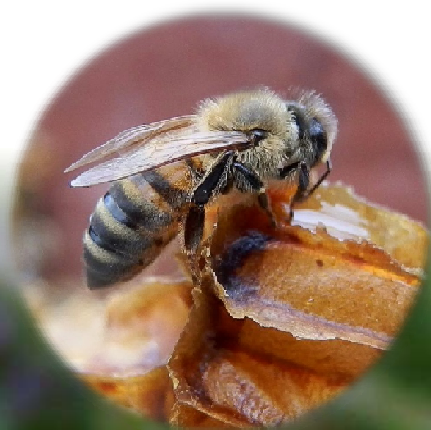


k 90. výročí založení

Včelařského spolku Dětmarovice - Koukolná,
nyní Českého svazu včelařů, z.s. Dětmarovice

Dětmarovice, srpen 2017

ČESKÝ SVAZ VČELARŮ, z.s.
okresní organizace Karviná
základní organizace
735 71 DĚTMAROVICE
ev. číslo 7 03 04 IČ: 63730651



Závěrem

Něco závěrem k devadesátinám, hlavně za posledních 10 let, něco vzpomínek, hodně předsevzetí a nápadů. To co děláme pro včely, ony to dělají pro přírodu, pro nás pro všechny. Po přečtení almanachu vidíme posun za posledních 10 let. Jsou tam vzpomínky smutné i veselé. Smutné zejména, když nás navždy opustí blízký přítel včelař, a veselé, když se pochlubíme, kolik kdo dostal žihadel. Ale přesto všechno chod naší organizace jde dál.

Hlavní věcí včelařů je mít zdravé včely. A tak i z tohoto důvodu máme příhraniční spolupráci se včelaři obce Godow v Polsku. S tamními včelaři si dobře rozumíme, navštěvujeme se navzájem na svých různých akcích. Víme tak, co se děje u nich a oni zase vědí všechno o nás. Samozřejmostí je také i družební spolupráce Obce Dětmárovice s další polskou obcí Hażlach. Tak nám do spolupráce přibyli i včelaři z Hażlachu. Řešíme hlavně nákazovou situaci v blízkosti česko-polských hranic.

Naším hlavním sponzorem je Obec Dětmárovice. Její vedení nám ochotně vychází vstříc. Proto patří za všechno, co pro včelaře dělá, velký dík. Máme také dobré vztahy nejen s okolními včelaři z Dolní Lutyně, Orlové nebo Karviné, ale dobrá spolupráce je i s místními zahrádkáři, hasiči a myslivci.

Všem jmenovaným patří velký dík.

Miroslav Patkan, předseda ZO





Tato publikace k 90. výročí založení organizace
byla vydána pro potřeby členů ZO ČSV, z.s. Dětmárovice

Připravila:

Dagmar Šnapková ve spolupráci se členy výboru

Akvarel na obálce „Včela 2“:

Mgr. Eva Ulmanová

Fotografie:

Archiv Obce Dětmárovice, členové ZO ČSV,
Dagmar Šnapková a Blanka Sikorová

Grafické zpracování:

Dagmar Šnapková

Tisk: Areta Karviná

Srpen 2017